

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2016r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Anatol Gul

Sędziowie SO Jerzy Dydo

SO Agnieszka Terpiłowska

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2016r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) we W.

przeciwko:

1. (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

2. (...) we W.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na postanowienie Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 27 października 2015r., sygn. akt I C 643/15

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądzić od strony powodowej (...) we W. na rzecz strony pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. kwotę 600 zł kosztów zastępstwa procesowego;

II. oddalić zażalenie w pozostałej części;

III. zasądzić od strony powodowej (...) we W. na rzecz strony pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. kwotę 180 zł kosztów postępowania zażaleniowego.

(...)

UZASADNIENIE

Pozew w sprawie został wniesiony w dniu 19 marca 2015r. pierwotnie jedynie przeciwko stronie pozwanej (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.. W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Strona pozwana wniosła o wezwanie do udziału w sprawie (...) we W.. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew strona pozwana wskazała, iż pozewem dochodzone jest po raz kolejny roszczenie wywodzone z tej samej podstawy faktycznej, które było już przedmiotem postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem oddalającym powództwo (sygn. akt I Nc 3477/13).

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2015r. do udziału w sprawie wezwany został (...) we W..

Postanowieniem z dnia 24 września 2015r. Sąd Rejonowy w Świdnicy umorzył postępowanie w sprawie i zasądził od strony pozwanej (...) we W. na rzecz strony powodowej (...) we W. kwotę 842 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Sąd pierwszej instancji wskazał, iż strona powodowa cofnęła powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia i wniosła o zasądzenie kosztów postępowania od (...) we W.. Sąd uznał cofnięcie powództwa za dopuszczalne na podstawie art. 203 § 1 k.p.c. i na podstawie art. 355 § 1 i 2 k.p.c. umorzył postępowanie. Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzone zostały koszty procesu od pozwanego, który zaspokoił roszczenie w toku procesu. Na zasądzone koszty składała się opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł i koszty zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł oraz opłata sądowa od pozwu w wysokości 225 zł.

Strona pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. pismem z dnia 6 października 2015r. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa prawnego w podwójnej wysokości. W uzasadnieniu pisma wskazując, iż po raz kolejny zmuszona była podjąć obronę w sprawie mimo, że identyczna co do stanu faktycznego i podstawy prawnej sprawa toczyła się z udziałem powoda przed innym sądem. Strona powodowa zatem wiedziała, że zapłaty może domagać od strony pozwanej (...) we W.. W oparciu o treść art. 103 k.p.c. możliwe jest wyłożenie na stronę obowiązku poniesienia kosztów w zasadzie bez względu na wynik sprawy. Nakład pracy pełnomocnika był w sprawie znaczny i jednocześnie znaczący, a także ważący na wyniku sprawy. W ocenie strony pozwanej obciążenie obowiązkiem zwrotu kosztów strony powodowej i drugiego z pozwanych - obu w pełnej wysokości wydaje się zasadne.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 27 października 2015r. Sąd Rejonowy w Świdnicy oddalił wniosek strony pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. (strona pozwana ad. 1) o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego. W uzasadnieniu postanowienia Sąd pierwszej instancji wskazał, iż wniosek podlegał oddaleniu ponieważ strona pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. przyczyniła się do zaspokojenia roszczenia strony powodowej w podobnym stopniu jak pozwany (...)we W. (strona pozwana ad.2), co wynika bezpośrednio ze stanowiska pełnomocnika pozwanego (...) wyrażonego na rozprawie w dniu 9 września 2015r. i przedłożonych przez niego dokumentów, wskazujących iż dopiero po złożeniu pozwu strona (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. wycofała zgłoszenie swojego pacjenta, w związku z czym strona powodowa została poinformowana przez (...) że jeśli zgłosi swoje roszczenie to zostanie ono rozliczone. Co też miało miejsce i czego późniejsza konsekwencją było późniejsze cofnięcie pozwu przez powoda z powodu zaspokojenia roszczenia. Skoro zatem zaspokojenie możliwe było dopiero po wycofaniu zgłoszenia przez stronę pozwaną (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w R., to strona ta dała swoim zachowaniem podstawę do wytoczenia powództw, a tym samym nie przysługuje jej zwrot kosztów postępowania.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła strona pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku o zasądzenie kosztów w podwójnej wysokości i zasądzenie kosztów postępowania według norm. Zaskarżonemu postanowieniu strona pozwana zarzuciła:

- błąd w ustaleniach faktycznych;
- naruszenie norm art. 230 k.p.c. i 232 k.p.c. poprzez zastąpienie dowodu oświadczeniem pełnomocnika pozwanego ad. 2.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca podniosła, iż telefonicznie w dniu poprzedzająca rozprawę z dnia 9 września 2015r. strony zostały zawiadomione przez pracowników Sekretariatu Sądu o cofnięciu pozwu wobec zaspokojenia roszczenia i w związku z tym na tej rozprawie nie powinno być przeprowadzone żadne postępowanie dowodowe, a jeśli tak to z jego wynikami strona pozwana winna mieć możliwość zapoznania się i odniesienia się do nich. Strona pozwana podniosła ponadto, iż już z dokumentów załączonych do pozwu jednoznacznie wynika, iż strona pozwana sporne świadczenie usunęła w dniu 10 lutego 2012r. Treść pisma strony pozwanej ad. 2 wskazuje jedynie, iż po trzech latach zauważyła korektę i dokonuje zapłaty.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie było w części uzasadnione.

Postanowieniem z dnia 24 września 2015r. zostało umorzono postępowanie w sprawie wobec cofnięcia pozwu. Ponieważ cofnięcie pozwu nastąpiło w toku procesu i poza rozprawą zgodnie z treścią art. 203 § 2 zd. 2 k.p.c. na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty procesu. Stosownie do treści art. 203 § 3 k.p.c. o cofnięciu pozwu pozwany powinien zostać zawiadomiony przez Sąd. Pozwany w terminie dwutygodniowym może złożyć sądowi wniosek o przyznanie kosztów. Pismo, w którym cofnięty został pozew wpłynęło do Sądu w dniu 16 września 2015r. wraz z dowodami nadania jego odpisów pełnomocnikom pozostałych stron postępowania. Brak jest w aktach dowodu by Sąd zgodnie z dyspozycją art. 203 § 3 k.p.c. zawiadamiał o cofnięciu pozwu. Postanowienie o umorzeniu postępowania zostało wydane w dniu 24 września 2015r. Strona pozwana zatem nie mogła skutecznie we wskazanym terminie zgłosić wniosku o przyznanie kosztów. Sąd pierwszej instancji nie rozstrzygnął o kosztach procesu skarżącego również mimo, iż wniosek o przyznanie tych kosztów został zgłoszony już w odpowiedzi na pozew i powinien zostać rozstrzygnięty wraz z umorzeniem postępowania. Dopuszczalne było zatem, wobec braku rozstrzygnięcia o kosztach procesu w postanowieniu umarzającym postępowanie, rozstrzygnięcie o tych kosztach w kolejnym postanowieniu na podstawie wniosku strony pozwanej, złożonego po doręczeniu postanowienia o umorzeniu postępowania. Wniosek został nadany w dniu doręczenia postanowienia o umorzeniu postępowania i może zostać potraktowany jako wniosek o uzupełnienie postanowienia w rozumieniu art. 351 § 1 k.p.c.

Słusznie zauważa skarżąca, iż oparcie rozstrzygnięcia o kosztach procesu jedynie na wyjaśnieniach pełnomocnik strony pozwanej ad.2 złożonych na rozprawie w dniu 9 września 2015r. było nieuzasadnione. Tym bardziej nieuzasadnione pozostawało oparcie rozstrzygnięcia o kosztach procesu na wskazanych przez Sąd pierwszej instancji dokumentach (k: 125- 128), z których dowód nie został przeprowadzony w sprawie i zgłoszonych już po cofnięciu powództwa. Skutkiem cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia, na tym etapie procesu, pozostaje brak przeprowadzenia postępowania dowodowego w sprawie. Zatem celem rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd pierwszej instancji mógł oceniać jedynie ten etap postępowania, na którym to postępowanie się zakończyło.

W świetle treści samego pozwu sporne zapisy w systemie rozliczeń strony pozwanej ad.2 zostały usunięte przez poprzednika prawnego strony pozwanej ad.1 w dniu 10 lutego 2012r. Podstawę faktyczną roszczenia strony powodowej w stosunku do strony pozwanej ad.1 stanowił fakt, iż mimo to należność za udzielone świadczenie nie została rozliczona przez pozwanego ad.2. Należy zaznaczyć, iż strona pozwana ad.2 w odpowiedzi na pozew wskazywała, iż istnieje możliwość rozliczenia tego świadczenia po złożeniu przez stronę powodową stosownego wniosku. I następnie w 2015r. (w toku procesu) dokonała rozliczenia tego świadczenia.

Z samych twierdzeń strony powodowej i strony pozwanej ad.2 wynika, iż strona pozwana ad.1 nie miała wpływu na rozliczenie pomiędzy powyższymi podmiotami. Jeśli nawet w jakiś sposób doszło do, jak to określa strona pozwana ad.2, „koincydencji” w zakresie nałożenia się, w odniesieniu do tego samego pacjenta, dat udzielenia świadczeń zdrowotnych, to przyczyny leżące po stronie poprzednika prawnego strony pozwanej ad.1 zostały usunięte na długo przed wytoczeniem powództwa w sprawie. Trudno ocenić, z jakich powodów mimo to strona pozwana ad.2 zdecydowała się rozliczyć świadczenie dopiero w 2015r., oczekując wniosku (mimo szeregu wcześniejszych pism strony powodowej). Należy jednak ponownie podkreślić, iż strona pozwana ad.1 nie miała wpływu na czynności podejmowane przez stronę pozwaną ad.2, która dokładnie w warunkach jakie istniały już w dniu 10 lutego 2012r. nie zapłaciła za świadczenie udzielone przez stronę powodową do wytoczenia powództwa a następnie w toku procesu je zapłaciła. Strona pozwana ad.1 nie dała powodu do wytoczenia powództwa, a jego wynik w postaci cofnięcia powództwa był efektem zaspokojenia roszczenia przez stronę pozwaną ad.2. Strona pozwana ad.1 nie przegrała zatem procesu i żądanie zasądzenia kosztów procesu, co do zasady pozostawało uzasadnione w oparciu o treść art. 98 § 1 k.p.c.

Należy jednak zaznaczyć, iż pozostawało ono zasadne jedynie wobec strony powodowej, która to powództwo przeciwko stronie pozwanej ad.1 wytoczyła. Skarżącą w zażaleniu podtrzymała twierdzenia zawarte we wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego, a wniosek zawierał żądanie zasądzenia kosztów zarówno od strony powodowej jak i od strony pozwanej ad.2 w podwójnej wysokości. Zażalenie nie precyzuje już od kogo w ocenie

strony pozwanej ad.1 koszty miały by być zasądzone co uzasadnia przyjęcie, iż strona wnosi stosownie do wniosku od obu stron. Niezasadny jednak pozostaje wniosek o zasądzenie tych kosztów od strony pozwanej ad.2. Ostatecznie strona pozwana ad.2 przegrała proces - zaspokajając roszczenie w jego toku. Jednakże strona pozwana ad.2 nie pozostawała dysponentem tego postępowania, i nie ona wytoczyła niezasadne powództwo przeciwko stronie pozwanej ad. 1. Powołany przez skarżącą przepis art. 103§1 k.p.c. uzależnia wyłożenie obowiązku poniesienia kosztów od niesumiennego czy niewłaściwego postępowania strony w toku procesu a nie poza nim czy przed nim (por. wyr. SN z 25.8.1967 r., II PR 53/67, Legalis;). Żadnej czynności podejmowanej w toku procesu przez stronę pozwaną ad.2 nie można przypisać cechy niesumiennego lub niewłaściwego postępowania, które wpłynęło na powstanie dalszych i niepotrzebnych kosztów tego postępowania. Nieuzasadnione pozostaje zatem o zasądzenie od strony pozwanej ad.2 kosztów zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej ad.1.

Nieuzasadnione pozostawało również żądanie w zakresie przyznania tych kosztów w podwójnej wysokości. Do oceny wniosku zastosowanie znajdują przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.) stosowane na podstawie § 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U.2015.1804). Do spraw bowiem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Nakład pracy w sprawie, wbrew twierdzeniom pełnomocnika, odpowiadał nakładowi w porównywalnych sprawach. Sprawa nie była szczególnie skomplikowana a postępowanie, jak wskazano wyżej, zakończyło się umorzeniem postępowania przed przeprowadzeniem postępowania dowodowego. W oparciu o treść § 2 ust 1 cyt. Rozporządzenia nie było podstaw do oceny, iż żądane skarżącej zasądzenia wynagrodzenie w podwójnej wysokości stawki minimalnej pozostaje uzasadnione.

Wniosek został oddalony w całości przez Sąd pierwszej instancji, Sąd Okręgowy dokonał zmiany tego orzeczenia jedynie w zakresie przyznanych kosztów, w pozostałym zakresie zasadne pozostawało oddalenie wniosku.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. obciążając w tym zakresie kosztami poniesionymi przez stronę pozwaną ad.1 - stronę przegrywającą proces – stroną powodową. Zasądzona została od strony powodowej na rzecz strony pozwanej ad.1 kwota 180 zł w tym kwota 150 zł na podstawie § 6 pkt. 3 w zw. z § 12 ust. 2 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) i kwota 30 złotych tytułem opłaty od zażalenia.

W konsekwencji zażalenie podlegało uwzględnieniu w części o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w części oddaleniu o czym orzeczono na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

(...)